

Borlänge kommun
barn-utbildningsnamnden@borlange.se

2023-01-04
Dnr SI 2020:8002

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av läsfrämjande arbete i
grundskolan – med särskilt fokus på
undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid
Domnarvets skola i Borlänge kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av det läsfrämjande arbetet i grundskolan – med särskilt fokus på undervisningen i svenska i årskurs 4–6 vid Domnarvets skola i Borlänge kommun. Granskningen genomfördes under våren 2022.

Vid granskningen bedömde Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behövde inledas inom två bedömningsområden som angetts i beslut 2022-05-17, dnr SI 2020:8002.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen för Domnarvets skola senast den 17 november 2022 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Borlänge kommun har inkommit med en sådan redovisning den 17 november 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna ges rika möjligheter till social interaktion och samtal om lästa texter i syfte att främja elevernas läsintresse.
- Lärarna behöver utveckla arbetet med att på ett strukturerat sätt ta reda på samtliga elevers läsintresse och läsvanor för att synliggöra eventuella mönster och skillnader i de egna elevgrupperna. Detta som grund för att på ett genomtänkt och varierat sätt kunna stimulera alla elevers läsintresse. I samband med det arbetet behöver lärarna också i större utsträckning vägleda eleverna i valet av läsmaterial utifrån en kännedom om elevernas intressen, erfarenheter och behov.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder och planerar att vidta ytterligare åtgärder som kommer att kunna höja kvaliteten inom aktuellt område. Det framgår av huvudmannens redovisning att lärarna och eleverna i årskurs 4–6 arbetar med läsning och samtal kring det lästa i huvudsak på det sätt de gjorde vid tidpunkten för granskningen. Enligt huvudmannens redovisning erbjuds eleverna dock idag fler tillfällen till samtal kring texterna de läser. Huvudmannen beskriver bland annat att de arbetar med läsgrupper i alla tre årskurser, mindre och större grupper samt i helklass utifrån elevernas individuella nivåer. I läsgrupperna arbetar eleverna bland annat med att utifrån olika utgångspunkter samtala om innehållet i de texter de läser. Det framgår också att eleverna enskilt, en gång i veckan, läser en gemensam bok som de sedan har så kallade boksamtal kring. Huvudmannen beskriver även att det finns ett mindre klassbibliotek där eleverna kan hämta en bok att ha som bänkbok.

När det gäller det andra utvecklingsområdet som beskrivs ovan skriver huvudmannen att ett sådant arbete är planerat att påbörjas i början av vårterminen 2023. Det framgår av redovisningen att området kommer att vara prioriterat i det kollegiala arbetet för att skapa en samsyn på skolan hur skolpersonalen undersöker elevers läsintresse. Kollegiet kommer att använda underlag från Skolverket för att kartlägga de yngre elevernas läsvanor och läsintresse, dessutom kommer de att ta hjälp av materialet för att utforma frågor till de äldre eleverna.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Rektorn och skolans personal behöver utveckla arbetet för att främja elevernas intresse för läsning och utveckling av goda läsvanor så att det blir metodiskt och långsiktigt. I detta arbete behöver rektorn aktivt verka för att samverkan och kunskapsspridning sker kring det läsfrämjande arbetet. Rektorn behöver även leda ett arbete för att utforma fysiska och sociala miljöer i skolan som stimulerar elevernas intresse för läsning. Vidare behöver huvudmannen följa upp förutsättningar för att skolbiblioteket ska kunna utgöra en viktig resurs och användas i det läsfrämjande arbetet.
- Rektorn och skolpersonalen behöver genom kontinuerliga uppföljningar och analyser skapa en övergripande bild av eventuella mönster och skillnader gällande läsintresse och läsvanor på den egna skolan, samt vid behov genomföra insatser för att möta identifierade behov.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder och planerar att vidta ytterligare åtgärder som kommer att kunna höja kvaliteten inom aktuellt område. Huvudmannens redovisning visar att rektorn har infört ämneslag i svenska för F–9, vilket inte fanns i årskurserna 4–6 vid tidpunkten för granskningen. Alla lärare som undervisar i svenska har även möten i ett F–9-perspektiv ett par tillfällen per termin. Av redovisningen framgår att skolans ämneslag har möten en gång i veckan och att rektorn besöker ämneslagen regelbundet för att följa arbetet. Rektorns förväntan på ämnesträffarna är att lärarna diskuterar sitt ämne och dess utveckling utifrån en gemensam analys. Det framgår också av redovisningen att det bokrum som tidigare inte nyttjades fullt ut, bland annat på grund av att det var svårt att orientera sig bland böckerna, nu är katalogiserat. Det finns även en plan att flytta rummet till skolans huvudbyggnad och att samla facklitteraturen till undervisningssalarna för natur- och samhällsorienterande ämnen samt skönlitteraturen till undervisningssalarna för svenska. Vidare framgår att huvudmannen från hösten 2022 finansierar en halvtidstjänst på stadsbiblioteket, med ansvar för att boklådor, som skolorna kan låna, kontinuerligt uppdateras.

Avseende det andra utvecklingsområdet som beskrivs ovan uppger huvudmannen i sin redovisning att det är avhängigt det arbete som ska genomföras i kollegiet under vårterminen, där elevernas läsvanor och läsintresse ska kartläggas. Huvudmannen redovisar att resultatet av kartläggningen kommer att användas i skolläringens ordinarie kvalitetsarbete i form av kontinuerliga avstämningar och reflekterande samtal med personalen.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare

I den slutliga handläggningen har även föredragande Britta Seeger medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
[Läsfrämjande arbete i grundskolan \(skolinspektionen.se\).](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utvecklingsomradet-lasframjande-arbete-i-grundskolan)

Bilaga 1: Författningsstöd

Bedömningsområde 1: Läsfrämjande inslag i undervisningen i svenska i årskurs 4–6

Författningsstöd

1 kap. 4 § samt 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. Skolans Uppdrag. God miljö för utveckling och lärande. 2.2 Kunskaper. Riktlinjer. 5.18. Svenska. Syfte.

Bedömningsområde 2: Skolans övergripande läsfrämjande arbete

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 2 kap 9 § och 36 §, 3 kap. 2 § samt 4 kap. 4 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. 2.2 Kunskaper. Riktlinjer. 2.8 Rektorns ansvar.